

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΝΙΚΟΣ ΕΡΗΝΑΚΗΣ		
ΕΞΑΜΗΝΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΑΡΙΝΟ		
ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γ. Χάμπερμας: Αυτονομία και Αλληλεγγύη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	ΑΣΚΗΣΗ		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΟΧΙ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της άσκησης, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:

- Θα έχουν γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών του φιλοσοφικού, αλλά και πολιτικού και κοινωνικού πλαισίου της εποχής, τα οποία επηρέασαν τη συγγραφή του έργου και το όλο ερευνητικό πρόγραμμα του Γ. Χάμπερμας.
- Θα έχουν εξοικειωθεί με τη δομή, τη μεθοδολογία, τις θέσεις και τα κεντρικά επιχειρήματα ενός κομβικού κειμένου της σύγχρονης φιλοσοφίας, αναλύοντάς τα κριτικά.
- Θα έχουν την ικανότητα να αξιολογήσουν τις κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές διαστάσεις του φιλοσοφικού οράματος του Χάμπερμας σχετικά με τις έννοιες της αυτονομίας, της αλληλεγγύης, της τεχνολογίας, της γλώσσας και του προοδευτισμού και του συντηρητισμού της πρώιμης & ύστερης νεωτερικότητας εν γένει, όπως και με τη σχέση ανάμεσα στα πρόσωπα και στις κοινωνικοπολιτικές κατασκευές και δομές εν μέσω των προκλήσεων που αναδύονται στο πλαίσιο της συγχρονίας μας.
- Θα έχουν αναπτύξει τη δεξιότητα να παρουσιάζουν προφορικά και να αναλύουν το περιεχόμενο ενός χωρίου στην τάξη, όπως και να συγκροτούν τα δικά τους φιλοσοφικά επιχειρήματα σχετικά με αυτό.
- Θα συντάξουν μια εργασία στην οποία θα συζητούν αναλυτικά και κριτικά επιλεγμένες θεματικές από το έργο, όπως και να συγκροτούν τη δική τους σχετική άποψη και θέση σχετικά με αυτά, αλλά και με ιδιαίτερη εστίαση στα κομβικά επίδικα ζητήματα της συγχρονίας μας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με αφητηρία την ιδιαίτερη περιπλοκότητα της συγχρονίας μας, εν μέσω πολυμορφικών κρίσεων αλλά και πρωτόγνωρων προκλήσεων, στο παρόν μάθημα θα επιχειρήσουμε μια εκ βάθους κριτική διερεύνηση της φιλοσοφικής συμβολής του Γιούργκεν Χάμπερμας, εστιάζοντας στις έννοιες της αυτονομίας και της αλληλεγγύης. Θα εστιάσουμε στην κριτική θεωρία του Χάμπερμας, λ.χ. στην ηθική του λόγου και τις θεωρίες της επικοινωνιακής δράσης, για να κατανοήσουμε πώς η αυτονομία και η αλληλεγγύη λειτουργούν, ή θα ήταν θεμιτό να λειτουργούν, ως θεμελιώδεις αρχές στις δημοκρατικές κοινωνίες. Θα εξετάσουμε την αλληλεπίδραση —τόσο τις συγκλίσεις και συμπληρωματικότητες όσο και τις αποκλίσεις και εντάσεις— ανάμεσα στις προσωπικές ελευθερίες και τη συλλογική ευθύνη, αναλύοντας πώς ο Habermas οραματίζεται την υλοποίηση αυτών των ιδανικών μέσω του ορθολογικού λόγου, του δημόσιου λόγου και της διαβουλευτικής δημοκρατίας. Θα αναρωτηθούμε επίσης τι θέση θα μπορούσαν να έχουν άλλα ιδανικά, όπως η συλλογική δημιουργικότητα, η κοινωνική αυθεντικότητα κ.ά. τόσο ως μέσα όσο και ως αυτοσκοποί. Μέσω αναλυτικών και κριτικών αναγνώσεων και συζητήσεων, θα διαμορφώσουμε συνολική άποψη για τη σημασία του στοχασμού του Habermas στην αντιμετώπιση των σύγχρονων πολιτικών, κοινωνικών και πολιτισμικών προκλήσεων. Με το πέρας του μαθήματος, οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση να οικοδομήσουν τόσο συγκροτητικό όσο και κριτικό στοχασμό αναφορικά με την προώθηση τόσο της προσωπικής και συλλογικής αυτονομίας όσο και της κοινωνικής αλληλεγγύης σε έναν παγκοσμιοποιημένο, πλουραλιστικό κόσμο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση βάσεων δεδομένων • Παρουσιάσεις –διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κ.λπ.) • Διδακτικό Υλικό, ανακοινώσεις & επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb • Επικοινωνία μέσω email 																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Σεμινάρια</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>131</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>250</td> </tr> </table>	Σεμινάρια	39	Συγγραφή εργασίας	131	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	80													Σύνολο Μαθήματος	250	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Σεμινάρια	39																					
Συγγραφή εργασίας	131																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	80																					
Σύνολο Μαθήματος	250																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών,</p>	<p>Τελική Αξιολόγηση: Δημόσια παρουσίαση, συγγραφή εργασίας. Κριτήρια αξιολόγησης:</p>																					

<p>Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Σύνδεση με την προβληματική του μαθήματος, συλλογιστική ικανότητα (επαγωγική, παραγωγική, αναλογική, αναλυτική και κριτική σκέψη), σαφήνεια και ακρίβεια διατύπωσης, βαθμός κατανόησης των επίδικων ερωτημάτων και προβληματισμών, ικανότητα στη διαχείριση εννοιών και συνδέσεων ανάμεσα στα διαφορετικά πεδία της σχετικής θεματικής.</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Πρωτογενής βιβλιογραφία:

- Habermas, J., 2014, *Αυτονομία και Αλληλεγγύη*, Αθήνα: Κριτική. [κωδ.ΕΥΔΟΞΟΣ: 50658330]

Δευτερογενής βιβλιογραφία:

Secondary bibliography:

- Finlayson, James Gordon, 2000, "Modernity and Morality in Habermas's Discourse Ethics", *Inquiry*, 43(3): 319–340.
- Finlayson, James Gordon and Fabian Freyenhagen (eds.), 2011, *Habermas and Rawls: Disputing the Political*, (Routledge Studies in Contemporary Philosophy 23), New York: Routledge.
- Larmore, Charles, 1995, "The Foundations of Modern Democracy: Reflections on Jürgen Habermas", *European Journal of Philosophy*, 3(1): 55–68.
- Marshall, T.H., 1950, *Citizenship and Social Class: And Other Essays*, Cambridge: Cambridge University Press.
- McCarthy, Thomas A., 1978 [1980], *The Critical Theory of Jürgen Habermas*, Cambridge, MA: MIT Press. Translated as *Kritik der Verständigungsverhältnisse: zur Theorie von Jürgen Habermas*, Max Looser (trans), Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1980.
- Müller-Doohm, Stefan, 2016, *Habermas. A Biography*, Cambridge, Polity Press.
- Rawls, John, 1995 [1996], "Political Liberalism: Reply to Habermas", *The Journal of Philosophy*, 92 (3): 132–180. Included in his *Political Liberalism*, paperback edition, New York: Columbia University Press.
- Scheuerman, William E., 1999, "Between Radicalism and Resignation: Democratic Theory in Habermas's Between Facts and Norms", in Dews 1999: 153–177.
- Steinhoff, Uwe, 2009, *The Philosophy of Jürgen Habermas: A Critical Introduction*, Oxford: Oxford University Press. Taylor, Charles, 1986 [1991], "Language and Society", in Honneth and Joas 1986: ch. 2 [1991: 23–36].
- Thompson, John B. and David Held (eds.), 1982, *Habermas, Critical Debates*, Cambridge, MA: MIT Press.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Philosophical Review*
- *European Journal of Philosophy*
- *Journal of Political Philosophy*
- *International Journal of Philosophical Studies*

- *Philosophy Today*
- *Comparative and Continental Philosophy*